



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: P. J., zast. obecným zmocněncem JUDr. P. J., proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2021, čj. 20403/21/5200-10422-700519, v řízení o kasační stížnosti JUDr. Pavla Johna, nar. 9. 2. 1951, Zelená 583/4, Olomouc, proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 31. 1. 2022, čj. 60 Af 25/2021-132,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V této věci řeší NSS otázku, zda tichému společníkovi náleží postavení osoby zúčastněné na řízení (§ 34 s. ř. s.), pokud správní soud přezkoumává rozhodnutí, kterým finanční orgán fakticky snížil výnos z podnikání, na němž se tichý společník podílí.

[2] Krajský soud rozhoduje o žalobě proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství (žalovaného), které zamítlo odvolání žalobce (P. J., nar. X) proti dvěma dodatečným platebním výměrům. Platebními výměry správce daně žalobci fakticky odebral kompenzační bonusy za restrikce spojené s výskytem onemocnění COVID-19,

neboť žalobce nesplňoval podmínky pro jejich přiznání. Kompenzačních bonusů se žalobce domáhal jako podnikatel provozující bar, který byl kvůli restrikcím uzavřen.

[3] Jako osoba zúčastněná na řízení se řízení před krajským soudem chtěl účastnit JUDr. P. J. (nar. X), který se na provozování baru podílí jako tichý společník. I jeho se tudíž finančně dotkly uvedené restrikce. Krajský soud mu postavení osoby zúčastněné na řízení nepřiznal. Proti tomu nyní podal JUDr. J. (stěžovatel) kasační stížnost. V kasační stížnosti napadá nesprávné právní posouzení. Krajský soud chybně vyložil podmínku „přímého dotčení“ na právech. Stěžovatel je přímo dotčen, neboť podnikání, na kterém se jako tichý společník podílí, bylo omezeno restrikcemi. Stěžovatel je navíc přímo dotčen i dodatečnými platebními výměry, kterými správce daně žalobci fakticky odebral kompenzační bonusy. Tím byl totiž snížen zisk z podnikání, na kterém se jako tichý společník podílí. Usnesení krajského soudu prý v tomto ohledu není srozumitelné. Krom toho se stěžovatel vyjadřuje i k věci samé.

[4] Kasační stížnost proti usnesení, dle něhož stěžovatel není osobou zúčastněnou, je přípustná (k tomu srov. rozsudek ze dne 31. 8. 2005, čj. 7 As 43/2005 - 53), není ale důvodná.

[5] Předmětem nynějšího řízení je přezkum napadeného usnesení krajského soudu. NSS se tedy zabýval pouze (procesní) otázkou, zda je stěžovatel osobou zúčastněnou. NSS nehodnotil zákony, které použily daňové orgány, ani se jinak nevyjadřoval k věci samé. To bude na dalším řízení o žalobě před krajským soudem, samozřejmě pokud takové žalobní body žalobce vznesl.

[6] Otázku, zda někdo je osobou zúčastněnou na řízení, je povinen vyhodnotit soud. Tak udělal krajský soud i v nynější věci, a to srozumitelně. Stěžovatel ani neupřesnil, v čem (údajnou) nesrozumitelnost vidí. Veškeré námitky míří na nesprávné posouzení účastenství (viz dále).

[7] Osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly *přímo dotčeny* ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí, a ty, které mohou být *přímo dotčeny* jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat (§ 34 odst. 1 s. ř. s.).

[8] Sporné je, zda stěžovatel byl napadenými rozhodnutími *přímo* dotčen ve svých právech. NSS nepopírá, že stěžovatel může mít na výsledku řízení zájem. Ani ten ovšem nestačí; soudní řád správní vyžaduje ono *přímé* dotčení. Dotčen může být stěžovatel nanejvýš nepřímě, navíc pouze na soukromém (nikoli veřejném) subjektivním právu – právu na zisku tichého společníka (srov. např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 11. 2011, čj. 1 Afs 81/2010 - 268, *Energotrans*, bod 22, č. 2508/2012 Sb. NSS). Takové dotčení nezakládá postavení osoby zúčastněné. Tím méně může toto postavení založit skutečnost, že stěžovatelovo „společné podnikání“ se žalobcem zasáhly protiepidemické restrikce. NSS odkazuje na letitou judikaturu, dle níž osobou zúčastněnou nemohou být ani společníci či akcionáři obchodní společnosti, která byla adresátem správního rozhodnutí (rozsudek ze dne 31. 7. 2009, čj. 5 As 4/2009 - 86, *Euro Project BETA*).

pokračování

[9] NSS tedy dává za pravdu krajskému soudu. Dodatečnými platebními výměry uložil správce daně platební povinnost jen žalobci. Přímo dotčen byl výlučně žalobce; stěžovatel nanejvýš nepřímo, a to pouze na soukromém právu.

[10] Kasační stížnost není důvodná, proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. NSS zamítl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce ani žalovaný v řízení o kasační stížnosti neměli žádné náklady. NSS proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. května 2022

Zdeněk Kühn v. r.
předseda senátu